

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. III. Quæ specialiter exprimenda sint, cùm allegatur angustia loci?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

in gradu propinquiori v. g. secundo, & tertio. Nam pro his requiritur causa urgentior juxta dicta, qualis est hæc cum ea clausula; sic Corradus *cit. l. 7. c. 2. n. 11.* & not. ex *eod. n. 13.* si unus Oratorum sit ex diversis locis, & diocesisibus quoad originem, causam allatam verificari in utroque loco.

2081. Not. 2. quodd, cum non raro ea clausula: *est extra*; difficulter verificari possit, loco illius, ad eundem effectum, addi soleat hæc, quæ est facilior, & tutior: quodd Oratores, seu supplicantes, sint ex honestis familijs; ubi tamen nota, tunc augeri expensas dispensationis in quinque ducatis auri de camera, vel circiter; sic de Justis *cit. n. 110.* Caterum expressio qualitatum personæ, quodd sint Illustres, Nobiles, Comites, non est necessaria, nisi cum talis qualitas assumitur *ut causa finalis*, nimirum, ut eo titulo impetretur dispensatio; vel cum volunt se eximere à necessitate verificandi clausulã, & *si extra*; sic Corradus *cit. n. 19.* & ex illo de Justis *cit. l. 3. c. 2. n. 113.* dicens: sic inconcusse servari stylum Curie Romanæ.

§. III.

Quæ specialiter exprimenda sint, cum allegatur angustia loci?

2082. Cum hæc causa verificari debeat regulariter quoad locum originis, & non domicilij Oratorum, ut dictum est *n. 2073.* sequitur exprimendum in supplicatione cujusque locum originis, ut executori de veritate causæ allegatæ constare possit, quando dispensatio fit in forma commisionis.

Not. autem. 1. sufficere, quodd verificetur in loco domicilij, si Papa sciens eos alibi ortos, consentiat, ut ibi verificetur in loco domicilij; ut dictum est *n. 2073.* sic enim tacite dispensat in lege communi de loco originis. Hæc autem dispensatio tacita consistit in ratihabitione, seu præsumptione voluntatis superioris dispensantis, verbis, vel signis manifestatæ. Hujus voluntatis signum est, si superior, sciens, te prohibitum, tibi præcipiat, vel concedat actum aliquem, qui à te sine dispensatione, in illius lege, exerceri non potest. Non enim præsumi potest superior præcipiens illicita, & juri repugnantia; quodd tamen fieret, si non, sublatã

lege suã talem actum prohibente, cum nihilominus tibi præciperet; ita Sanchez *l. 6. de legib. c. 13. n. 23. & seq. aliquæ.*

Dixi, si præcipiat sciens, te prohibitum. Nam ex ignorantia impedimenti, mandatum velatè ad illud, non procedit; sic Rebuff. in *pract. tit. de dispensat. à n. 7.* Leges autem à se latas superior ignorare non præsumitur, sed habens in scrinio sui pectoris; hoc est in debita notitia. Ex hoc colliges, Pontificem, si cognito aliquos cum impedimento dirimente matrimonium contraxisse, mandet, vel concedat, ut in eo matrimonio possint pacifice remanere, tacite dispensare super tali impedimento, jure solum Ecclesiastico inducto, arg. *L. quidam consulebat. ff. de re judicat.* ubi Princeps dignitatem concedens minori, censetur dispensantem, ut gesta per ipsum valeant.

Not. 2. hanc loci Oratorum expressiorem faciendam in supplicatione, Pontifici porrecta, in nullo alio casu esse necessariam, nisi cum petitur dispensatio propter angustiam loci. Unde in alijs sufficit exprimi dioceses eorum. Nam in illo casu habet rationem cause finalis, ob quam dispensatio petitur. Et ideo error in loco (pro hoc casu) cum esset error in causa finali, seu motiva, ex qua Pontifex ad dispensandum movetur, vitaret rescriptum, seu mandatum dispensanti ob angustiam loci: sic de Justis *cit. lib. 1. c. 6. n. 126.* dicens, esse de inconcusso stylo Curie.

Not. 3. in omni supplicatione dispensationis impetrandæ à summo Pontifice, exprimendam esse, de necessitate styli, diocesium, ex qua originem ducunt Oratores, & quidem, cujusque suam, si sint ex diversis; sic Corradus *l. 7. c. 5. à n. 24.* Hoc enim requiritur, ut sciatur, cui committendum sit mandatum dispensationis, quodd nunc communiter est in usu, cum Oratores sunt distantes; alias dispensatio vitabitur, tanquam concessa contra intentionem Papæ.

Not. 4. Cum datur mandatum dispensationis sancti, commissum Ordinario Oratorum, non expresso, vel specificato, quodd sit ordinarius originis, hanc facultatem ex stylo intelligi commissam Ordinario originis, & non domicilij; ille enim in dubio semper intelligendus venit, ut notat

Corradus *cit. l. 7. c. 5. n. 31.* Nam illi proprie dicuntur de tali loco, qui ratione originis de illo sunt, teste Garcia de *benefic. p. 7. c. 9. n. 22.* Et quamvis quis proprie dicatur ortus de illo loco, ubi natus est, intelligi non merè accidentaliter, & fortuito, ut quia Mater casu, vel itinere, aut ad breve tempus eo venit; sed naturaliter, nimirum tanquam in loco domicili; oriundus autem ab eo loco, qui originem ducit à tali loco; seu, ubi majores ejus nati fuerunt, ut notat Garcia à *num. 25.* ex usu tamen jam inducto, ortus pro oriundo, & vicissim, sumitur, teste Viviano de *Jure Patronat. l. 6. c. 11. num. 14.* quod tamen accipe de origine paterna, non materna; sic de Justis *cit. l. 1. c. 6. n. 150.*

§IV.

De causa propter incompetentiam dotis.

287. Si mulier ob dotis insufficientiam non potest facile, juxta status sui conditionem, habere virum extraneum, æqualem, rationabilis causa est illam dispensandi ad matrimonium cum aliquo conjuncto. Circa hanc causam not. 1. ex Corrado *cit. l. 7. c. 2. n. 21.* quòd allegare incompetentiam dotis, non sit proprie idem, ac allegare pauperatam. Nam ob hanc Oratores evadunt solutionem expensarum in dispensatione requisitarum; secus, ob illam; quamvis autem Corradus neget, sufficere, quòd tunc oratrix dote careat, si habeat jus dotis accipiendæ: Caltropalaus tamen *d. 4. de sponsal. p. ubi. p. 2. n. 2.* censet sufficere, quòd tunc careat; cum de presenti requiratur ad onera matrimonii, & sufficere, si eam de presenti non habeat, nec habere possit, esto post mortem parentum obventura sit. sic tenet etiam Sanchez *l. 8. d. 19.*

288. Ex hoc colliges circa hanc, & alias causas, in hujusmodi dispensationibus verificandis, sufficere, si fuerunt verè tempore impetrationis, licet postea deficiant. Sic Corradus *loco cit. n. 28.* quòd tamen intellige, juxta n. 2079. Not. 2. quando dispensatur ob incompetentiam dotis in oratrice, ad verificandam eam causam, juxta Corrad. *cit. l. 7. c. 2. n. 22.* sufficere,

Tom. IV.

hanc incompetentiam respectu eorum, qui degunt in loco talis mulieris; etiam si sint in vicinia non impediti, qui eam acciperent, cum modica dote, quam habet; si sic habet stylus; in nomine Domini. Caterùm non video, quomodo cohæreat cum eo, quòd dispensationis interpretatio stricta esse debeat. Supponitur enim, quòd loquatur de casu, quo illi vicini cateroquin matrimonio pares forent.

Not. 3. ex eo, quòd sit alius, qui seculo quovis pacto prævio dotare velit oratricem, non deficere veritatem causæ, quòd illa dotem competentem non habeat; nam ex hoc non habet jus certum; quòd etiam procedit in casu pacti sub certa conditione adhuc pendente; ita Sanchez *cit. d. 19. n. 24.*

Dices: ergo, si habeat jus certum dotis sibi debitæ à parentibus, causa non verificabitur, esto actu dotem non habeat, ut diximus supra, & tenet Corradus *cit. n. 23.* nam res destinata habetur pro facta; quia potentia propinqua actui, habetur pro actu, juxta *L. qui in utero ff. de statibus hominum. §.* si jus ita certum sit, ut parentes dotem prudenter, ob nullam causam, negare possint, aut alio eventu non dare, transeat illatum; non autem secus. Nam per hoc, quòd habeat, de presenti non consultitur oneribus matrimonij. Ad prob. §. illam procedere in favore, non in odio, dispensationis autem verificatio continet odium; ergo ejus verificatio intelligi debet de dote, quam habet.

Not. 4. hanc causam, quæ petitur ab incompetentia dotis, sufficere pro impetranda dispensatione in gradu remotiori v. g. quarto, non autem propinquiori v. g. secundo, & tertio, vel tertio tantum: sic Corradus *cit. n. 37.* reddi tamen sufficientem, si addatur, quòd is, qui vult, sed propter impedimentum eam ducere non potest, velit illius dotem augere ex bonis suis alio titulo nondum gravatis, si exinde dispensatam in uxorem habere possit. Not. 5. etiam hanc causam admitti pro gradibus remotioribus, si mulier dotem quidem habet, sed litibus involutam, & non sit, nisi canonicè impeditus, eam volens accipere, qui eam litem in se suscipere, &

T t t 2

prose-